

Spíš na triku než na svědomí

MILAN BLAHYNKA

Doufám, že na rozdíl ode mne žádný čtenář LUKu nevyhodil 465 Kč za knihu, na jejíž české vydání před časem upozornil LUK na základě „vřelého doporučení“ na zadní záložce, a to nejen z recenze nejmenované nadšené čtenářky, ale i z citátu v Sunday Times, kde se píše, že „knihy poutavě mapuje zrod surrealismu, příběh bohatý na absurditu a výstřední postavy, od Cocteaua a Maxe Ernesta až po Dalího a Picassa“.

Kdo by nedal na knihu a hlasy o ní ze staré dobré Anglie? I ta v reklamě jistě ráda nadsazuje, a tak našinec přirozeně polkne označení za výstřední postavu nejen Salvadora Dalího, ale i Pabla Picassa. I začtl jsem se a užasl. Užasla i naše AI, umělá inteligence, citující francouzskou kritiku a její výhrady: „přílišný důraz na ‚anekdoty‘“, autorka „se věnuje spíše barvitým historkám (jako jsou rvačky na divadelních premiérách...), než aby do hloubky analyzovala samot-

né manifesty surrealismu a jejich intelektuální dopad“, „nepřináší žádná nová, dosud neobjevená fakta z francouzských archivů a pouze kompiluje již známé biografie“.

Na umělou inteligenci příliš nedám, nespolehám na ni, avšak to, co jsem z ní ocitoval, nejen podpisuji, ale i podtrhuju. „Vysoce barvitě“ zpodobení všech jmen „své doby – chovajících se nevhodně“ (jak záložka cituje z Observru) je

Pokračování na další straně

zvláště v jeho českém překladu – prostě literární zmetek.

Jeho autorka, britská spisovatelka **Sue Roe**, nazvala knihu *Na Montparnassu: vznik surrealismu v Paříži, od Duchampa po Dalího* (Penguin Publishing Group, 2018). Už český název **SURREALISTÉ, jejich bouřlivé osudy, Umění zrozené v hluku, kouři a vášni** (přeložila Alžběta Komrsková, vydala Grada Publishing, a. s., pod značkou Metafora, Praha 2026. 328 s.) je dost zavádějící: utahuje, že jde jen o vznik surrealismu, vůbec ne o celou „Paříž mezi válkami v přibězích umělců, jejichž přátelství, vášně a spory daly vzniknout surrealismu“, jak tvrdí zadní strana obálky, kde se slibuje (jako přímo v bulváru) prozrazení, „proč se měl Picasso před Bretonem na pozoru“ nebo „proč Breton nenáviděl Cocteaua“.

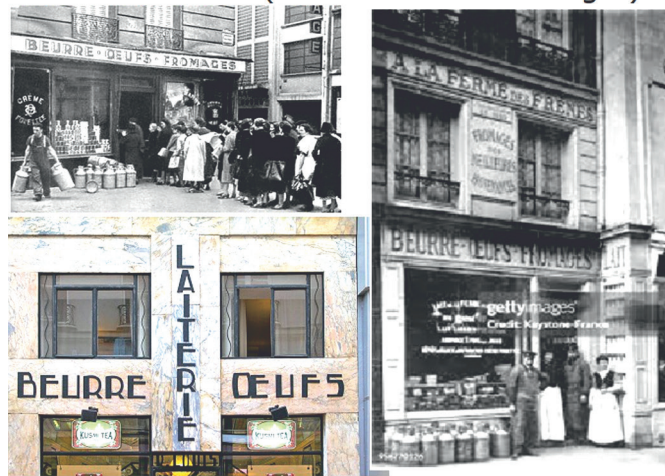
Překladatelka, podle internetu rodem z Opavy, studentka anglického jazyka a literatury na Masarykově univerzitě v Brně, „kromě psaní ráda maluje portréty, kreslí ilustrace ke svým příběhům“ a vydala už dvě knihy (*Dcera ztracených bohů* a *Průvodkyně duší*). Rozhodně jí nechybí odvaha. Odjakživa nesklonné pojmenování pro dadaismus považuje (že by s oporou v originále?) za femininum, píše je jako vlastní jméno s velkým D a rovněž je skloňuje podle vzoru žena: „pokud měla Dada skutečně zapůsobit...“, „celá podstata Dady spočívala...“, „připomínající Dada...“.

V poslední kapitole Sue Roe předvádí jako na mnoha místech už předtím svou znalost francouzštiny a Montparnasse nepojmenovává čtvrtí, ale *quartier*; to slovo zvýrazňuje kurzivou, aby se zdálo, že je v Paříži jako doma a že se jí vybaví francouzský výraz místo slova v mateřštině. Nuže právě tam čtu, že už sice zmizely „staré *cremerie* (levné restaurace, které kdysi nabízely mléko a uhlí)...“ Má franština sice stojí za starou belu, ale přesto vím, že *crémérie* (správný přízvuk ve slabice *cre* je ostrý a píše se *é*, zatímco v knize je vysázen přízvuk složený, *e* se střískou, které se ve slovenštině říká *vokán*) a hlavně že to není žádná restaurace, ale mléčná jídelna, kde je k dostání kromě mléka máslo, sýr a vejce, rozhodně ne uhlí.

Podle pokynu Jana Wericha *nakupujte u odborníků* jsem se optal Francouze nejen rodilého, ale i hluboce vzdělaného, Pařížana p. Pascala Chateau, a tak teď vím (při svých návštěvách Paříže mne nikdy ani nenapadlo všimnout si, kde se prodává uhlí), že uhlí vedou nebo

v čase zrodu surrealismu vedly butiky *Bois et Charbon*, *Dříví a Uhlí*, ale i *Dříví, Uhlí* (jsme ve Francii!) *nápoje*. Pan Chateau přiložil i dobové fotografie, aby bylo jasno: informace, že *crémeries* kdysi nabízely mléko a uhlí, je nesmysl, a to určitě autorčin; překladatelka měla se „jen“ nad takovou pitomostí pozastavit, a ne ji otrocky přeložit; a když to neudělala ona, proč to asi nenapadlo dvě paní, které uvádí tiráž jako korektorku a odpovědnou (!) redaktorku? Nedaly si ty dámy počínaje autorkou šlofika, když přece na práci je umělá inteligence? Ta snese doposud kdecu, a jestli už v Číně

Boutiques Crémérie surnommées BOF (Beurre+Oeufs+Fromages)

Boutiques Bois et Charbons et peut aussi faire Bistrot-Liqueurs

Dobové fotografie pařížských krámů dokazují, že britská spisovatelka Sue Roe v knize *Na Montparnassu: vznik surrealismu v Paříži, od Duchampa po Dalího*, napsala holý nesmysl (mléko a uhlí). Foto: archiv

AI homoid je k nerozeznání od člověka, dá se říci, že takové lapsy má na triku právě ona, neboť lze snadno na ni navléknout i triko, ale říci, že je má „na svědomí“, to zatím nejde. Svědomí doposud mají jenom lidé, a to jen někteří.

Pokud jde o autorku, nebylo by divu, kdyby dávala šanci umělé inteligenci, vždyť podle Googlu zřejmě do úpadu

pracuje ke své slávě výhradně na módních polích už od románové prvotiny, píšíc i verše, recenze, kritiky a učíc i tvůrčímu psaní (tož máme se co těšit na výkony jejích studentů). Její doménou je pátrání v utajovaném soukromí slavných osobností, a to je jistě dřina. Má naštěstí fištrón, seznala, že ještě nejméně pracně se pátrá v životech umělců, kteří nejsou tak hákliví na své soukromí jako kněží, bankéři, kdysi politici a státníci. A tak zatím napsala tři knihy o umělcích a spisovatelích, o impresionistech, modernistech a surrealitech. O mládí surrealistů se jí jistě

psalo bez rizika, že by se snad zas neproslavila. Vždyť jen mizivé promile čtenářů ví, že na surrealismu není pozoruhodný jen jeho zrod „v hluku, kouři a vášni“, ale celý jeho vývoj. Paní Roe uzavírá své pásmo jen převzatých fakt a barevně nasvícených scén (ve významu *dělat scénu*), skandálků a pomluv svým málo přesvědčivě dokládaným dohadem, že „trvalou stopu“ zanechal surrealismus (jakoby jenom) „do roku 1930“. Není to vlastně jen preventivní obrana proti výtce, že co surrealismus znamenal po roce 1930, odbyla pouze kuse, namátkově?

Knihy paní Sue Roe je vybavena dvanáctistránkovou bibliografií, která bezděčně potvrzuje, že autorka neví prakticky nic podstatného o vývoji surrealismu po roce 1930 a nezná ani klasickou knihu Maurice Nadeaua *Histoire du surréalisme* (1964). Neví, že surrealismus nezůstal jen ve Francii a ve Spojených státech, kde se prosadil už ve dvacátých letech za cenu své komercializace – ale že v příštím desetiletí expandoval do střední Evropy, a právě v ní, konkrétně v Československu, se dále rozvíjel a pronikl až na jih do Jugoslávie. V bibliografii vůbec není jméno Vítězslava Nezvala (ani Karla Teiga, Štyrského a Toyen, Bretonovi nejvěrnější do konce živo-

ta), ačkoli Breton se s Nezvalem sblížil už v roce 1933, kdy Nezval zahořel pro surrealismus, Bretona, Éluarda, Péreta a další velké osobnosti do té míry, že v Praze založil surrealistickou skupinu, publikačně velmi živou (manifesty a základní knihy surrealismu vycházely u

Pokračování na další straně

nás v překladech díky hlavně Nezvalovi), a spolu se Štyrským a Toyen pro ni získal mj. Konstantina Biebla, o rok později i Karla Teiga.

Za druhé světové války a ještě i po ní se surrealismu dařilo na Slovensku, kam se po roce 1938 přesunulo těžiště surrealistického díla jakožto *nadrealismus*. K nám se roku 1935 vypravili za českými surrealisty na jejich pozvání a útraty André Breton a Paul Éluard i se svými ženami. Breton zajel s Nezvalem i do Brna, spal u jeho rodičů, mluvil v rozhlasu. V Praze vyšel už na jaře 1935 jako společné dílo francouzských a českých surrealistů 1935 první *Bulletin International du surréalisme*; další pak až v Tenerife na Kanárských ostrovech, v Bruselu a v Londýně. Téhož roku vyšla v Praze knižně *Nadja* André Bretona, rok předtím jeho *Spojité národy*, rok na to Éluardova *Veřejná růže*, roku 1937 vyšly v Brně tři Bretonovy přednášky pod názvem *Co je surrealis-*

mus. Nezval publikoval v pařížských surrealistických revuích, v Praze sborník *Surrealismus*. Pařížští surrealisté, chudší než kostelní myši, neměli prostředky recipročně uvádět své pražské přátele na francouzský knižní trh. Knižně v Paříži vyšla v Péretově překladu jen *Antilyrika*, cyklus z Nezvalovy sbírky *Skleněný havelok*.

Abych utrousil i kapku vláhy do recenze věcně suché a nudné, dovoluji si poznamenat, že paní Roe svým nezájmem o pohnuté osudy surrealismu u nás se ošídila o příležitost pobavit čtenáře prahnoucí po skandálech. Nebýt namyšleně přesvědčena, že co se mimo Francii a hlavně anglosaský velký svět děje, nestojí ani za zmínku, mohla po svém způsobu v křiklavých barvách vyličít šarvátku ze 7. března 1938 na schůzi pražské surrealistické skupiny mezi Nezvalem a ostatními jejími členy, kteří básníka obvinili, že sonety k úmrtí T. G. Masaryka se zpronevěřil surrealismu, jen kdyby věděla, jak

si šarvátku v malé vinárenské místnosti bez oken na Národní třídě pamatovala a ve svém *Zpěvu Orfeově* vypsalu svědkyně Lilly Hodáčová, Nezvalova milénka a průvodkyně na té schůzi. Uražen Nezvalovými slovy, že mu „teoretici, nebo dokonce malíři, nemohou poroučet“, jak má kdy psát, Jindřich Štyrský „popadne židli, a mrští ji přes dlouhý stůl“ směrem na Nezvala. Paní Roe by se byla mohla rozepsat o tom, jak surrealisté v Praze pokračovali takto v tradici založené bouřlivým zrodem hnutí v Paříži. Ale to bylo to nejmenší a vůbec ne důležité, co anglická autorka propásala, když se rozhodla pojednat o vzniku surrealismu bez ohledu na dění mimo svůj svět, a to navíc způsobem, jakým bulvár baví své konzumenty.

(Autor, literární historik, je, jak známo, životopisec Vítězslava Nezvala, 29. srpna 2026 oslaví již 93. narozeniny. Gratulujeme a přejeme zdraví a tvůrčí síly!)

Mariborská hypnóza

Dora Kaprálová

Mariborská hypnóza Dory Kaprálové se stala knihou roku 2025 Magnesia Litera v kategorii Próza a nyní ještě získala Cenu Evropské unie za literaturu.

Neobyčejnou knihu jsme již vloni představili doslovem Milana Uhdeho. Nyní chceme připomenout, že Radioservis tento titul vydal jako audioknihu, vlastní text čte jeho autorka.

Dora Kaprálová přijíždí na čtrnáctidenní tvůrčí pobyt do slovinského Mariboru. Fascinující originální optikou zaujatě prozkoumává dané místo, které spisovatel Drago Jančar označil za zázračnou laboratoř světa.

V Mariborské hypnóze se stáváme součástí chemického procesu psaní. Rodící se milostná novela vystupuje z mysticko-magického oparu. Její zrod prostupuje denní snění a nadání autorky zachytit neopakovatelné a pomíjivé zázraky každodennosti.

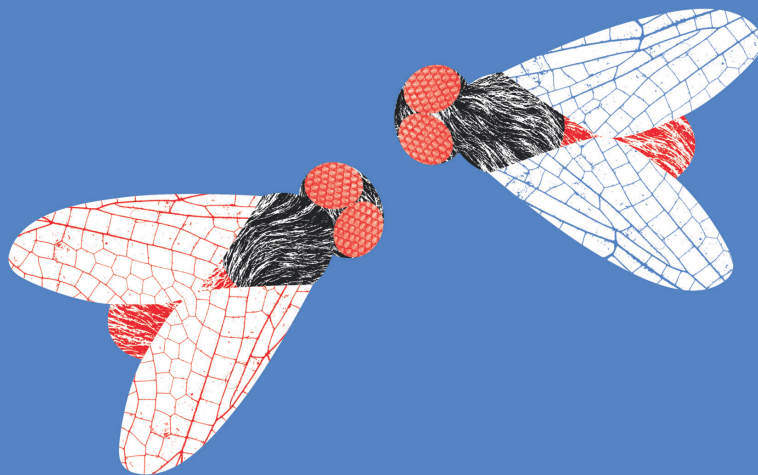
Svobodně těkající příběh postupně propojuje osudovou lásku hypnotizéra Svengáliho a jeho přítelkyně, do jejichž barvitých osudů zasahuje nejen Rasputin, ale i dramatik Frank Wedekind a maršál Tito.

Kniha je o bílé a černé magii, smyslu psaní, životě mouchy a hypnotizérovi, o mariborském zázraku. Stroboskopicky rozostřená milostná novela je plná magického realismu. Advokacie mouchy domácí. Hyperrealistický text brojící proti digitálním parazitům světa, oslava lásky, té nejvyšší hypnózy.

Četbu doplňuje hudba Josepha Brisseta, Haruomi Hosona, Alexandera Balanescu, Friso Luechta, Enrico Caporala, Balkan Beat Box, Henry Garcii, Nathana Jamese.

(RED)

Dora Kaprálová *Mariborská hypnóza*

RADIO SERVIS

Čtení na léto

GYULA KRÚDY

Příběh kapouního sádla

„Někdy postačí topinka s česnekem, tlustě namazaná sádlem, nebo lžice polévky, kterou sníme na správném místě, a člověk začne tloustnout, vytváří takzvané kapouní sádlo, které v jistém věku muže dostihne, takže ti dosud hubení krásně ztloustnou, a přitom obvykle nesní ani o sousto více než jindy.“

Avšak ta obyčejná topinka snědená s chutí nebo lžice polévky již vykonaly své dílo. Na cestu se vydá tloustnutí, kapouní sádlo, otylost, stárí. Myslím, že ti, kdož nechtějí zestárnout, by se měli vyvarovat sousta, po němž člověk touží, myslí na ně a představuje si je.“

Toto pravil pán, který si občas přisedával u Zlatého kohouta k Sindibádovu stolu a pouštěl se se Sindibádem do různých debat o jídlech a nápojích; lze říci, že to byly náboženské disputace. Objednával si jedno pivo nebo střík, nikdy více, avšak vychutnával všechny rozkoše pohostinství.

Sindibád právě odložil lžici, když

předtím naklonil talíř, a vylil si na ni poslední zbytek zdařilé houbové polévky; seděl v náladě sváteční a očekával smaženou telecí kotletu, a to se zelím, jen s obyčejným vařeným zelím, anebo spíše se zelným salátem, a proto odpověděl opatrně, trochu nakysle:

„Pokud jde o mne, neodvažoval bych se tvrdit, že ke kapounímu sádlu postačí jediné sousto. — To se člověk musí přičiňovat mnohem víc, než zpozoruje, že kalhoty, vesty a límce se mu zmenšily, a dokonce ho tísní i klobouk, a na těch pár chviliek po obědě usíná jako solnička, která do večera odpočívá. Tento krátký spánek má velký význam v životě toho, kdo nechce ztloustnout.“

„Bez jídla se tloustnout nedá,“ namítl pán.

„Přirozeně, nezastavujme se však u nevinné topinky nebo polévky, nýbrž porozhlédneme se po každodenních maštěných zeleninových přílohách, po máslových moučnicích, po prorostlých

masech, která se těší velké oblibě. Zde i ta kaše, hrachové pyré a postní čočka platí za jídlo jen tehdy, jsou-li hojně zality šťávou z pečeně, a do omáček je kromě majonézy, vajec, smetany, oleje a citrónu přimíchána i hořčice.“

„Račte si povšimnout,“ praví rozehrátý Sindibád, „že v této zemi je i selátko nakyselo, i toto postní jídlo, schválené i církevními otci, je připravováno tak, že člověk se musí bezpodmínečně dosyta najíst, musí po něm ztloustnout, a přitom se chtěl právě postit. Vejce a smetana, rozpálený tuk, bobkový list, pepř, strouhaná citrónová kůra, estragon, krupička — toto všechno přispívá k tomu, že i to selátko nakyselo sní člověk pokud možno do posledního sousta, a to je půst. A co teprve tam, kde se ta mladinká selátka i nadávají...“

„Jako zelné listy nebo husí krky,“ přikývne pán, který by se rád přel. „Ale ani po tom není nutno ztloustnout.“

Možnosti kapouního sádla

„Není nutné ztloustnout, ale je vlastně nevyhnutelné, že člověk do třicítky nebo čtyřicítky, pokud do té doby neumře, nabere trochu kapouního sádla; není ovšem tak zlatožluté jako sádlo z opravdového kapouna, kvůli němuž se člověk vypraví do města, kde se ve vykrmování kapounů vyznají, ale někteří lidé umějí skvěle ošetřovat i své vlastní kapouní sádlo,“ praví Sindibád zamyšleně, protože až na krátké výjimky (po boku tichých žen) měl kapouní sádlo jen dvakrát nebo třikrát v životě. Ženy mu je odnesly, když odcházely.

„Jen si račte povšimnout růžové záře na krku, uších, podbradku a tváři, která jako by vystupovala zevnitř, to je první znamení, že v organismu nastal nějaký pohyb, jako třeba zjara na polích, která byla v zimě pohnována. Lidský organismus právě tím, že se tělo zaokrouhluje a tuční, naznačuje události, které se v něm odehrávají, jako když zeleninová zahrada poukazuje na hýčkané pařeňšně za domem (zatímco oraniště pod širým nebem trpí). Ano, to jsou ty rovněž hýčkané chutě, záliby, touhy, myšlení na jídlo, které muži nosí v nitru jako třeba city k ženám (jestli ovšem ne oddaněji, někdy za mísu čočovice), ty kulinární pocity způsobují, že člověk

si žije své roky na zemi, ale nejpозději do šedesátky mu musí narůst břicho, třeba maličké, bříško osličí, protože už nemůže dál.

Nemůže dál kvůli polévkám. Po lžíci polévky se sice neztloustne, pokud není připravována jako polévka račí, o níž jsem četl v jedné staré knize, a už jen tou četbou, způsobem přípravy, namáhavostí a přísadami jsem se najedl, že jsem se nemohl ani pohnout – po takové račí polévce člověk ztloustne. Pravda, ztloustnout se může i z polévky slepičí, ale i z obyčejné bramboračky s majoránkou, zvláště když do ní přilijeme hodně smetany a silný vývar z kostí, ne jako když žencům přidají cibuli a papriku.

Vzniku krásného kapouního sádla velice napomáhají myšlenky, s nimiž hledíme například na paštiku z husích jater nebo na paštiku zaječí, na plněné zelí a houby, a přitom by se člověk domníval, že z těchto jídel ztloustnout nelze, jenže člověk ztloustne i z takzvané žebrácké kotlety, a v té skutečně není nic jiného než brambory, rajská šťáva a žloutek. Ale při honech, cestování, zimních pochůzkách a hladových myšlenkách se i taková jalová jídla tak osmělí, že se z nich nějakým tajuplným postupem stane tuk, který se umístí například na dlaně, a proto je pak vnitřní část ruky tak měkká.“

Nyní však pán, Sindibádův společník u stolu u Zlatého kohouta, začal netrpělivě potřásat svou sklenicí, aby rozhoupal zbytek piva, který se v ní usadil.

„Příčiny opravdového kapouního sádla, které se na mužích v jistém věku objevuje, jsou přece jen někde jinde, a ne v bramborové polévce.“

„Ano,“ odpověděl mírně Sindibád, „dokonce i v takovém zbytku piva nebo v důkladném doušku vzduchu. V krajíčku chleba se solí a paprikou, snědeném v patřičnou dobu, například před obědem, a v chlebu, který sní člověk po obědě, protože někteří lidé si jej nedokáží odříci. A což teprve bezelstný tučný pogáč; když je čerstvý, spolkneme jej bezstarostně jako kachna červíka, když ho zahlédne!“

Kdy je kapouní sádlo „zákonné“?

Odporující pán se však stále ještě nevzdával, a přitom sám patřil k těm, kdož nosívali po kapsách kousek chleba a pogáče a požívají je... A to kdykoli, protože jíst je příjemné vždycky.

„Ale čím to je, že lidé, kteří jsou v noci vzhůru, například velcí páni a železničáři, flamendři a strážníci na trati, strážníci a lampáři, které ve dne nevidět, se většinou kapounímu sádlu vy-

hnou, ačkoli již třeba dovršili i šedesátku?“

„Velkomožný pane,“ odpověděl Sindibád, který si vážil všech, kdo si vážili jeho, když dosáhl jistého věku, protože jen takto lze v poklidu žít, „o způsobu života velkých pánů toho mnoho nevím, ale jisté je, že před večerním jídlem si zchlazují žaludky rozmanitým studeným ovocem, ananasem, zmrzlinami, milují vlažné polévky, studené pečeně ze zvěřiny a hovězího, nejrozmanitější hořčice, jimž obyčejný člověk ani rozumět nemůže, protože ty dáblské hořčice se objevují v tolika družích, že člověk aby si lámal hlavu, jak vhodně upravit hlávkový salát (v čase zimním). Velcí páni pijí málo vína, velice málo piva, ale o to více destilátů, vždyť pro ně pracují výrobci koňaků. Neslyšel jsem nikdy, že by pán, který by si před ulehnutím smíchal pravý čínský čaj s tokajským vínem, francouzským koňakem, likérem z hrušek císařek a s benediktinkou, se na druhý den probudil s horečkou a rýmou. Je k tomu ovšem ještě zapotřebí i pravý rum a srdce schopné snášet zatížení.“

Železničáři, strážníci na trati a lampáři, prostě lidé pracující v noci, jedí již méně bažantů s kaštanovou nádivkou nebo koroptví dle abbého, ti při svém nočním zaměstnání požívají spíše bučky a ovar s česnekem, bobkovým listem a koriandrem, nebo mírně kořeněné jitrnice a jelita. Ale špatná není ani klobása zapečená do lístového

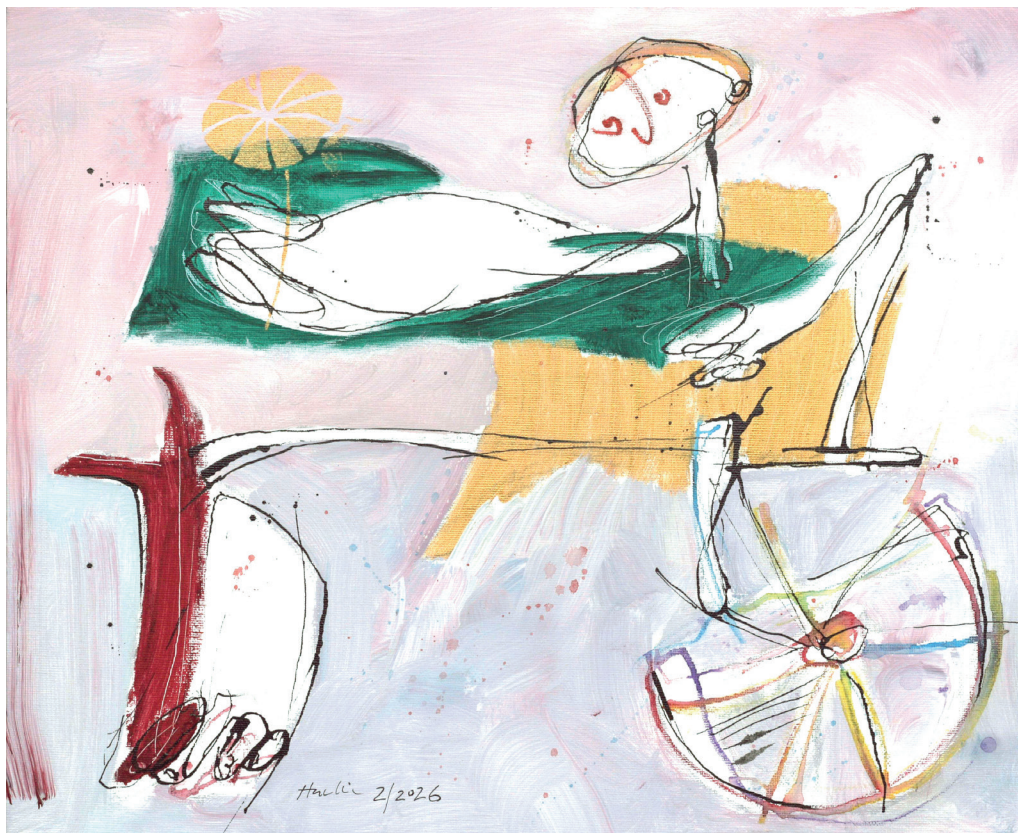
těsta, člověk pracující v noci si ji nese v kapse například na dlouhou cestu, k tomu je ovšem zapotřebí žena, která se klobásami trpělivě zabývá, až se dají použít do těsta. Prý se vyrovná pečeným křepelkám, které bývají servirovány s houbami, s červenou paprikou a zelenými rajčaty (nebo naopak), ale vždy s rýží. Kdo jídá křepelky, může s kapouním sádlom klidně počítat, ne však člověk jídající například okurky, a to s koprem, bobkovým listem a vinným listem a křenem, nebo když brzy zjara pojídá na noční stanici mladou cibulku s pořádným krajícem chleba a studenou vepřovou pečení, které si přinesl v kapse.“

Takto rozebíral Sindibád u Zlatého kohouta otázku kapouního sádla, pán se však nedal přesvědčit a zvolal:

**„Nejlepší je jíst stále špenát!“
(1933)**

GYULA KRÚDY se narodil 21. října 1878 v maďarské Nyíregyháze. Navzdory tomu, že jeho fejetony o Budapešti byly za první světové války a maďarské revoluce velmi populární, autor se vinou pijáctví, hazardu a romantických lásek ocitl na finančním dně. Po smrti 12. května 1933 v Óbudě (nejstarší čtvrt Budapešti) upadl v zapomnění. Dnes znovu patří k nejčtenějším. Bývá srovnáván s Bohumilem Hrabalem a haličským spisovatelem Bruno Schulzem.

Ilustrační fotografie: Ivo HAVLÍK

JIŘÍ HAVLÍK

Básně jsou jen jiné obrazy

Teď neodcházejte
napíšu
verš

**Lodě v nebi
zdá se mi
plují**

V oceánu
tolik vody
pro mě

**Tuším bohyni
které nic
nedlužím**

Maska plná pih
před létem
karneval začíná

**Zlatá nit
jehlou prsty
rozpíchané**

Často si musíme vybírat
ale dopadne to
stejně

**V tomto dni
cokoliv
marnost**

Dali jsme jméno
poslednímu večeru
noc nikdy neskončila

**Vyhasla dýmka
tolik zmatku kolem
ztraceného kouře**

Babičko pamatuješ?
Malého jsi mě vytáhla ze sudu
ve kterém jsem se topil
Stále vidím žlutého hada na dně
ale ty jsi mi řekla
že tam žádný nebyl

Kdo ví

**V krajině bez tmy
dobrou noc
liškám zrzavým**

Do vody
déšť se
schovává

**I dobrý rybář
někdy vleče
svou loďku mělčinou**

I ta cesta
je pořád
dokola

**Samá voda
žíznivých
plná cesta**

V jednom dni
tolik
všeho moc

**Tančí podle můry
zahyne
a smete
polámaná křídla**

Koupil jsem
kabát
bez kapes

**V mobilu mám kompas
sever je daleko
tak daleko
že není**

Babičko
namaloval jsem
Madonu před zrcadlem

Nikdy nemaluj zrcadlo
to nosí smůlu!
A Madonu?

**Uvnitř obrazu
náhle večer
ani štětec jsem neumazal**

Barvy zestárly
i já
štetcům navzdory

Babi
včera večer
vlastně už v noci
jsem napnul velké bílé plátno
a do rána jsem si představoval
obraz
 který namaluju

A myslím
že zase udělám Tři grácie
Jsou to dcery božské
a tohle téma mě hodně baví

A dej pokoj
zase ženský
namaluj něco pěknýho!

Létá mi pokojem pták
chce k jihu
neví jak

Pojď
poplujem pouští
Noe už spí
a Archa má prázdné břicho

Mám už hodně popsaných
sešitů-deníků

Babi
má to smysl?
Nevím
pamatuješ na dědu?
Ano
Ten si deník nepsal

Květy léta
rychle přibývají
rychle mizí

Horký den
jen hmyz se
nepotí

Na větvích starého dubu
strakapoud počítá
červy

Dneska mraky
včera mraky
večer bude předpověď počasí

Kormorán na řece
ryby ani
nedutají

Volavka
má oči
hada

Ráno hlásili oblačno
nebe větrá
peřiny

Babičko
možná jsem to všechno chtěl
tak nějak jinak
ale v ruce stále mám
štetec

Napadl sníh
krajina ztratila barvy
jen při západu slunce
hoří

JÍŘÍ HAVLÍK (1962) - narodil se ve Vyšším Brodě, vyučil se uměleckým pozlacovačem, absolvoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti - obor užitá malba v architektuře a propagaci. Žije a tvoří na Zámeckých schodech v Českém Krumlově. Básně jsou z jeho třetí sbírky Ne-topýr v pokoji, kterou letos vydalo nakladatelství krásné a odborné literatury Togga s podporou spolku Pendulum. Autor vlastní rukou bohatě ilustrovanou sbírku označuje jako: "Třetí kniha, třetí zpověď, třetí prostor". Ilustrace na titulní straně a této dvoustraně autora.(www.havlikjiri.cz)

(Jiří Havlík není spřízněn s editorem LUKu.)

Literatura • Umění • Kultura

Týdeník Unie českých spisovatelů, z. s., 12. ročník (Kmen 39. ročník). Vychází jako příloha týdeníku NAŠE PRAVDA. Zakladatel Karel Sýs. Vedoucí redaktor Ivo Havlík. Redakční rada: Ivana Blahutová, Michal Černík, Michael Doubek, Pavol Janík, Alexej Mikulášek, Michal Polický, Radovan Rybák. Grafická úprava Studio FUTURA. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Kontaktní adresa: Politických vězňů 9, 110 00 Praha 1.

Vyšlo 6. srpna 2026
luk@futura.cz